

Veronika Hapchenko: *Interloper*

Wystawa indywidualna w Import Export

28 września - 10 listopada 2023

Veronika Hapchenko jest laureatką głównej nagrody Fundacji Sztuki Polskiej ING, przyznanej za jej wystawę "Interloper" podczas Warsaw Gallery Weekend 2023.

Galeria Import Export ma przyjemność zaprezentować "Interloper" - indywidualną wystawę urodzonej w Kijowie i mieszkającej w Krakowie artystki Veroniki Hapchenko. W przestrzeni galerii obejrzeć można jej najnowsze obrazy z serii "**Mozaik**".

Veronika Hapchenko urodziła się w 1995 roku. Studiowała scenografię na Narodowym Uniwersytecie Kinematografii i Telewizji w Kijowie, a następnie przeniosiła się do Polski i skończyła malarstwo na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Hapchenko tworzy zarówno obrazy, jak i powiązane z malarstwem obiekty. Artystka pracuje w precyzyjnie zaplanowanych cyklach. Jej praktyka czerpie z szeroko zakrojonych badań z zakresu filozofii, literatury i historii sztuki byłego ZSRR – których tematyka często oscylowała pomiędzy ezoteryzmem, a militaryzmem. W swojej twórczości śledzi legendy i tabu dotyczące politycznych guru i artystów rewolucyjnych, aby następnie je zdekonstruować i przeformułować, patrząc na przeszłość z perspektywy ukraińskiej.

Przygotowując się do cyklu "**Mozaiki**", Hapchenko zaczęła badać historię i pochodzenie modernistycznych mozaik i malowideł ściennych z czasów sowieckich, umieszczonych na terytorium Ukrainy.* Obecnie te zabytki kultury są niszczone podczas rosyjskiej inwazji na Ukrainę, choć pierwotnie nawiązywały do świetlanej i pokojowej przyszłości narodów związku. Ostatnio uwagę Hapchenko zwróciła spuścizna Ivana Lytovchenki – ukraińskiego artysty i autora monumentalnych dzieł w przestrzeni publicznej, działającego od lat 60. do lat 80. ubiegłego wieku. Na wystawę w Import Export stworzyła serię obrazów nawiązujących do jego wielkoformatowych ceramicznych płaskorzeźb i mozaik z Prypeci – opuszczonego miasta robotniczego, które niegdyś obsługiwało elektrownię w Czarnobylu. Ukończone zaledwie kilka lat przed tragicznym wybuchem, prace z Prypeci ilustrowały kluczowe mity ZSRR – takie jak oświecenie narodu poprzez elektryfikację wiejskiej ziemi czy przypominającą Prometeusza postać Danko z jego „płonącym sercem”. * W swoich obrazach Hapchenko rekonfiguruje historie i postacie pierwotnie w ikonicznych dziełach Lytovchenki – obecnie zagrożone zniszczeniem i naturalnym rozkładem w opuszczonym przez ludzi mieście.

Na wystawę "Interloper" ("Intruz") artystka wybrała zestaw 9 obrazów z cyklu Mozaik. Prace zostały przez nią starannie rozlokowane w salach wystawowych w taki sposób, jakby galeria stanowiła scenografię. Granice przestrzeni wyznaczają trzy prace - widok na góry oraz dwa monumentalne paneaux: umieszczony w poziomie **demeter (za Ivanem Lytovchenką)** w jednym pomieszczeniu oraz w drugim pionowy **vortex**, ozdobiony symbolami naukowymi. Korzystając z języka teatru, artystka zdecydowała się na umiejscowienie swoich obrazów na nietypowych, a zarazem znaczących wysokościach. Zawieszona niemalże bezpośrednio nad podłogą sylwetka Danko jest ledwo widoczna, wyłaniając się jak wzór monochromatycznego, wytartego bruku. Demeter, mityczna bogini żniw, majestatycznie unosi się nad główną salą wystawową. Jej muskularna sylwetka zestawiona jest z niepokojącym tłem promieniowania i pomarańczowym blaskiem – podkreślonym poprzez efekty świetlistości, uzyskane za sprawą charakterystycznej dla Hapchenko techniki aerografu. Środowisko dopełniają zespoły żarówek (**enlightened**), toksyczne chwasty wyrastające z bruku (**barszcz Sosnowskiego**) i ćwierkające ptaki (**gile**) – pozostawiając widzowi ocenę, czy ma do czynienia z sytuacją po czy też przed katastrofą.

* Cykl "**Mozaiki**" zapoczątkowany został tryptykiem **shelter** (2022) – interpretacji mozaiki **Boryviter** Ally Horskiej z restauracji „Ukraina” w Mariupolu, wykonanej na zamówienie muzeum K1 Kanal Pompidou w Brukseli w grudniu 2022 r. Prezentacja obrazu odbyła się w ramach VIII Kongresu Kobiet, a następnie obraz trafił do kolekcji Samdani Art Foundation i był pokazany podczas tegorocznego Dhaka Art Summit.

** „Płonące serce Danko” to motyw ze „Starego Izergila” – opowiadania napisanego przez Maksyma Gorkiego w 1895 roku.

Veronika Hapchenko (ur. 1995) jest absolwentką wydziału malarstwa krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Przed przeprowadzką do Polski studiowała scenografię na Narodowym Uniwersytecie Kinematografii i Telewizji w Kijowie. Otrzymała wyróżnienia na 45. Biennale Malarstwa „Bielska Jesień” oraz 19. Nagrodę Artystyczną Podróż Hestii (oba w 2021 roku). Do tej pory Hapchenko miała dwie wystawy indywidualne w galerii Import Export („Interloper” w 2023 r. i „False Door” w 2022 r.), jej twórczość była także pokazywana na targach Artissima w Turynie (2022 r.). Prace z jej cykli kosmicznego i Sci-fi były pokazywane (odpowiednio) na wystawach „Obywatele Kosmosu: Anton Vidokle z Weroniką Hapchenko, Fedirem Tetianichem i Kolekcją Międzynarodowego Instytutu Kosmicznego” w Muzeum Sztuki w Łodzi oraz w ramach wystawy Art Encounters Biennale w Timișoarze, Rumunia. Przygotowana na zamówienie muzeum K1 Kanal Pompidou w Brukseli jej tryptyk "Shelter" (2022) znalazło się w edycji Dhaka Art Summit w 2023 r. - biennale w Bangladeszu, organizowanego przez Samdani Art Foundation. Ostatnio twórczość Veroniki Hapchenko znalazła się także w programie Form Podstawowych – programie edukacyjnym Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie kierowanym do szkół w całej Polsce.